

Ekonomický styl myšlení II

5. přednáška

18. března 2024

Obsah přednášky

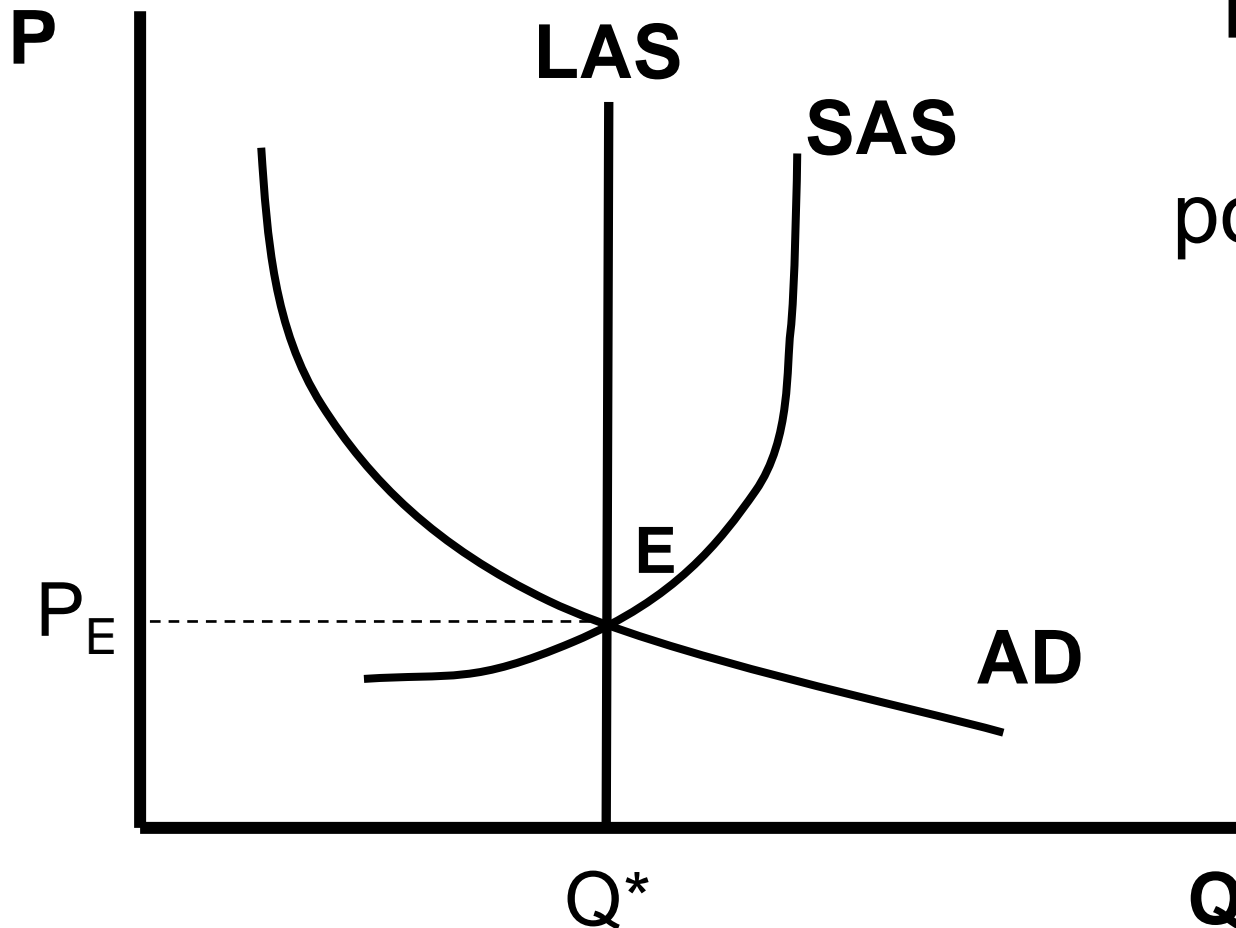
1. Utváření rovnováhy v modelu AS-AD

- a) rozlišení krátkého a
- b) dlouhého období

2. Rozdílné přístupy k utváření rovnováhy

- a) klasický a
- b) keynesovský přístup

Dlouhodobá rovnováha

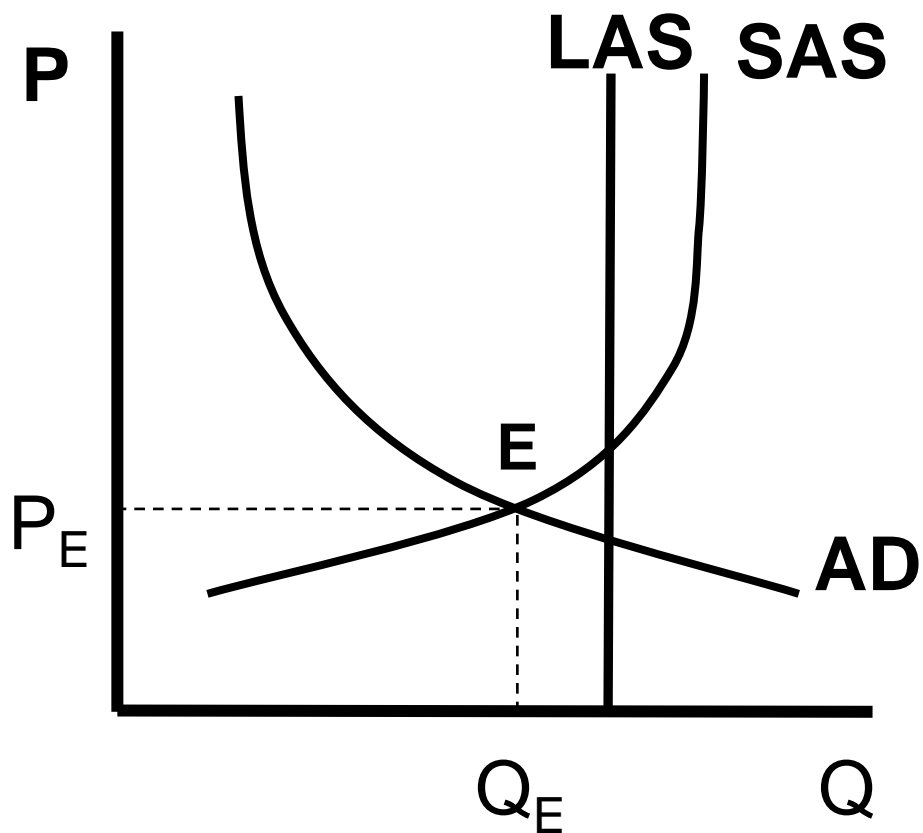


Rovnováha
odpovídá
potenciálnímu
produktu

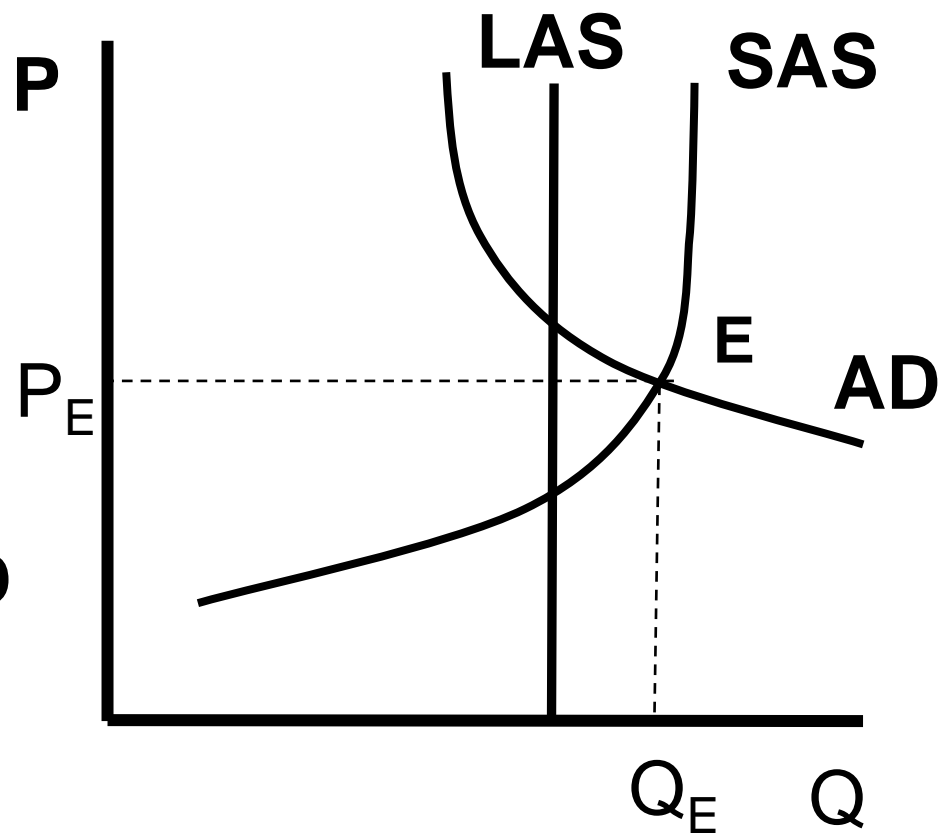
Průsečík
AD a SAS
na LAS

Krátkodobá rovnováha

Pod potenciálním produktem



Nad potenciálním produktem



Pojetí rovnováhy

Z makroekonomického hlediska budeme rozlišovat:

- klasický přístup a keynesovský přístup

Rozdíly v pohledech na utváření rovnováhy se odráží v rozdílném náhledu na fungování ekonomiky!

Rozdílné pohledy na utváření rovnováhy (LR)

Neoklasický versus keynesovský pohled

Rozdílné předpoklady ohledně:

- a) Pružnosti cen a mezd
- b) Utváření rovnováhy na finančním trhu



vliv na samoregulační schopnost ekonomiky

Pružnost cen (a mezd)

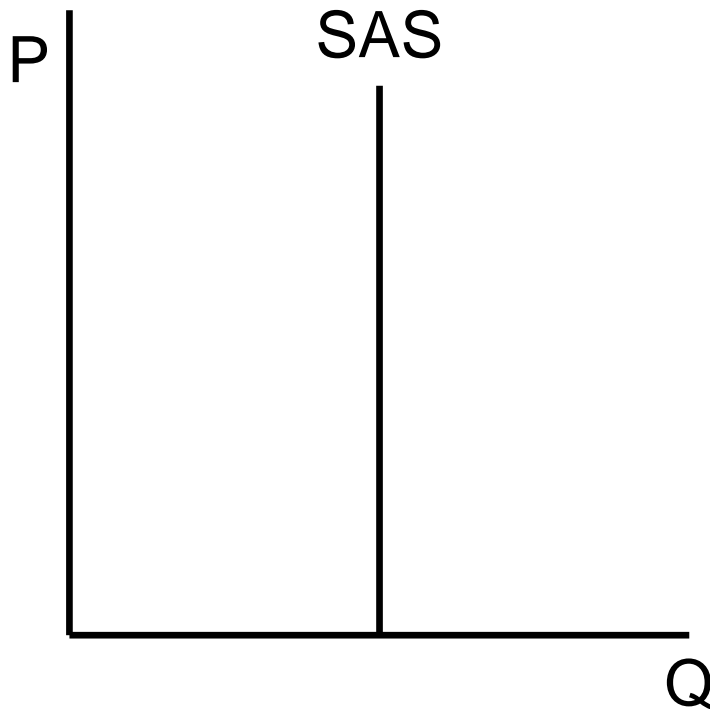
- Klasický pohled
 - ceny a mzdy jsou pružné → vyčišťují trhy
 - přispívají k „rychlému“ obnovování rovnováhy
- Keynesovský pohled
 - ceny a mzdy jsou nepružné (zejména směrem dolů)

Utváření rovnováhy na trhu

- Pavučinový model (přízpůsobení)
- Důvody rigidit:
 - na PT: odbory, zákonodárství aj.
 - cenová politika firem (NDK, menu cost)
 - regulace ze strany státu
- Rozdílný pohled na pružnost cen se projevuje i ve tvaru krátkodobé AS

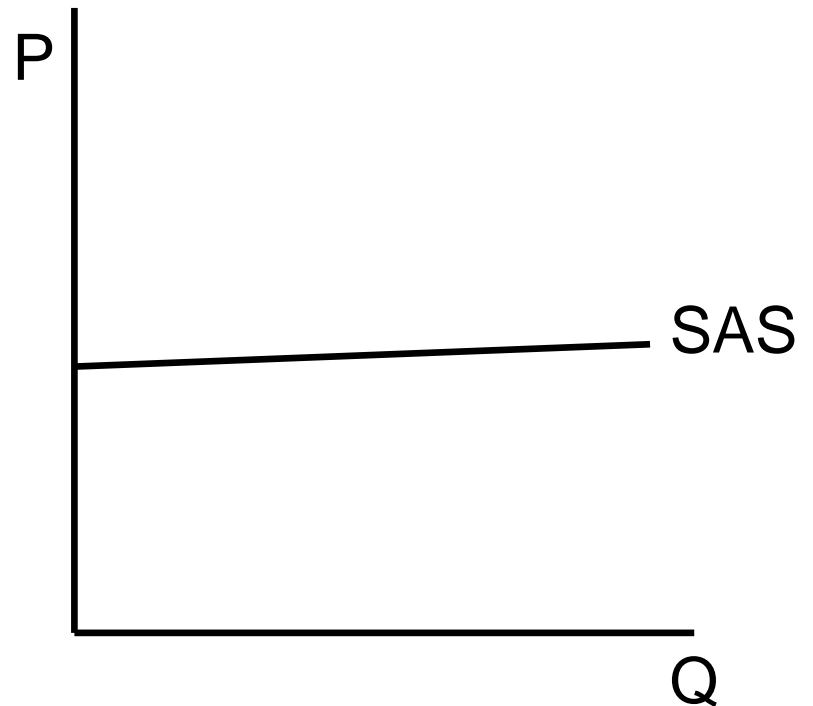
Agregátní nabídka

Klasický přístup



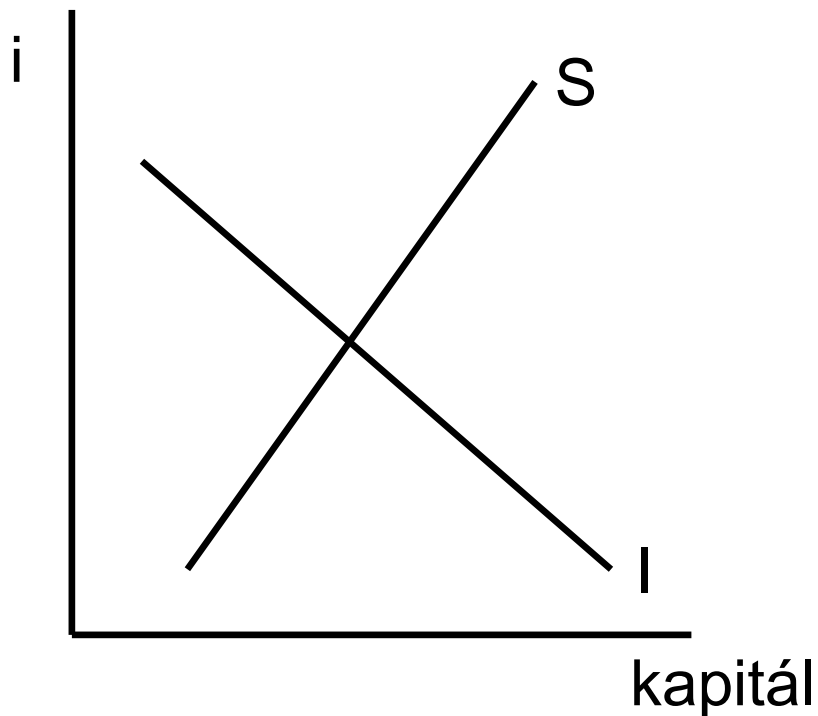
Keynesovský přístup

Extrémní verze



Finanční (kapitálový) trh (1)

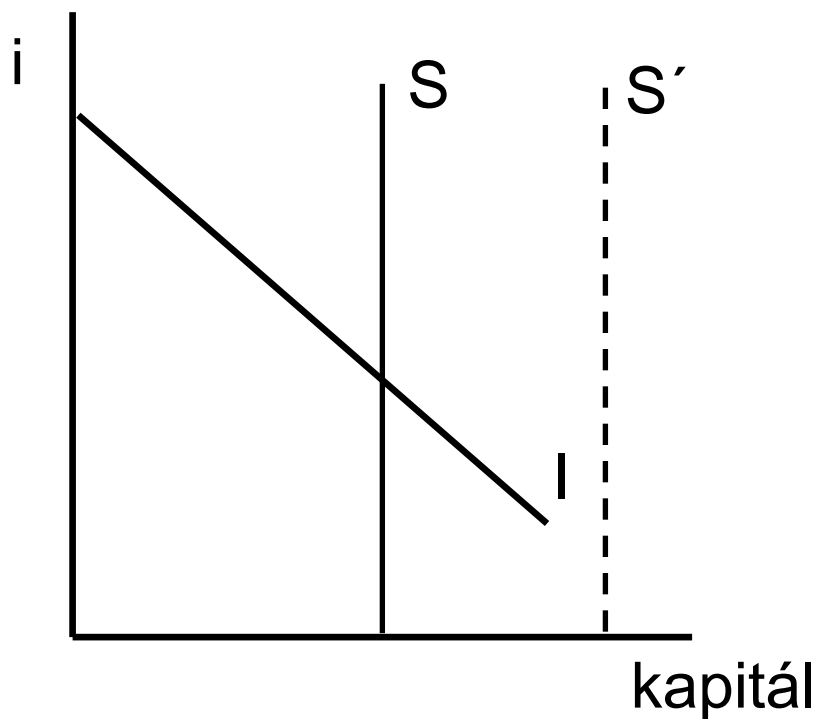
Klasický přístup



- Úspory i investice jsou závislé na úrokové míře.
- Úroková míra vyrovnává nabízené a poptávané množství kapitálu – na kapitálovém trhu se (stejně jako na ostatních trzích) neustále obnovuje rovnováha

Finanční (kapitálový) trh (2)

Keynesovský přístup

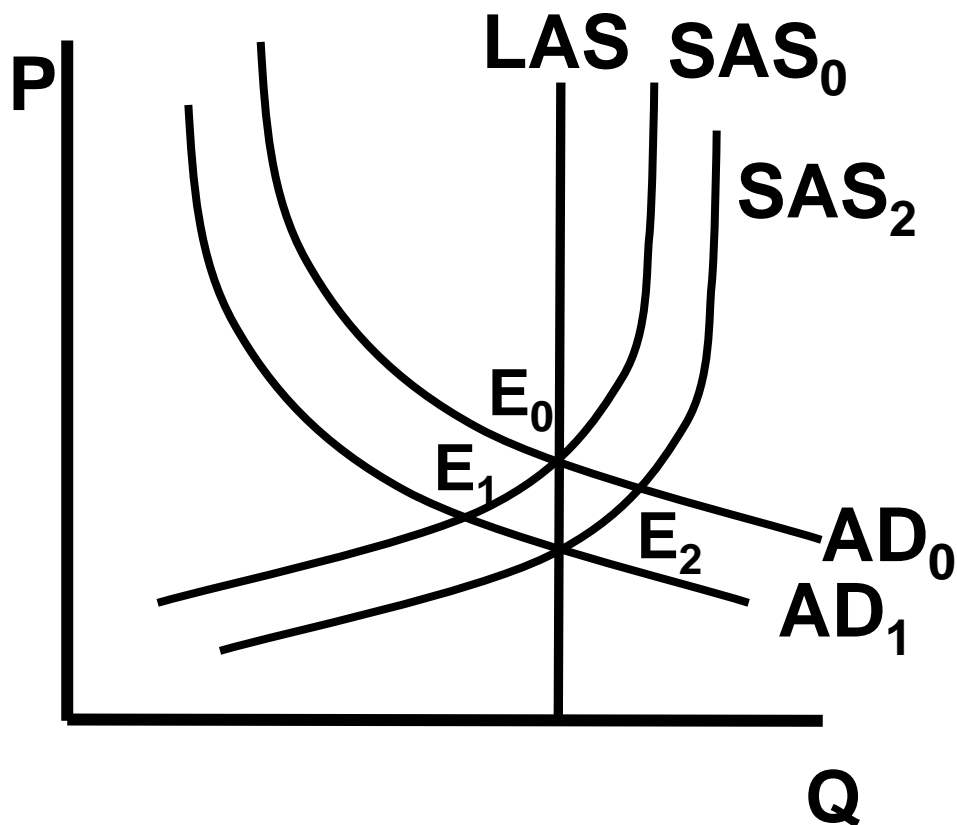


- Investice jsou částečně odvislé od i , ale též od dalších faktorů – očekávání, mezní efektivnost investic.
- Přeměna úspor na investice není automatická.
- Úspory jsou závislé zejména na výši důchodu!

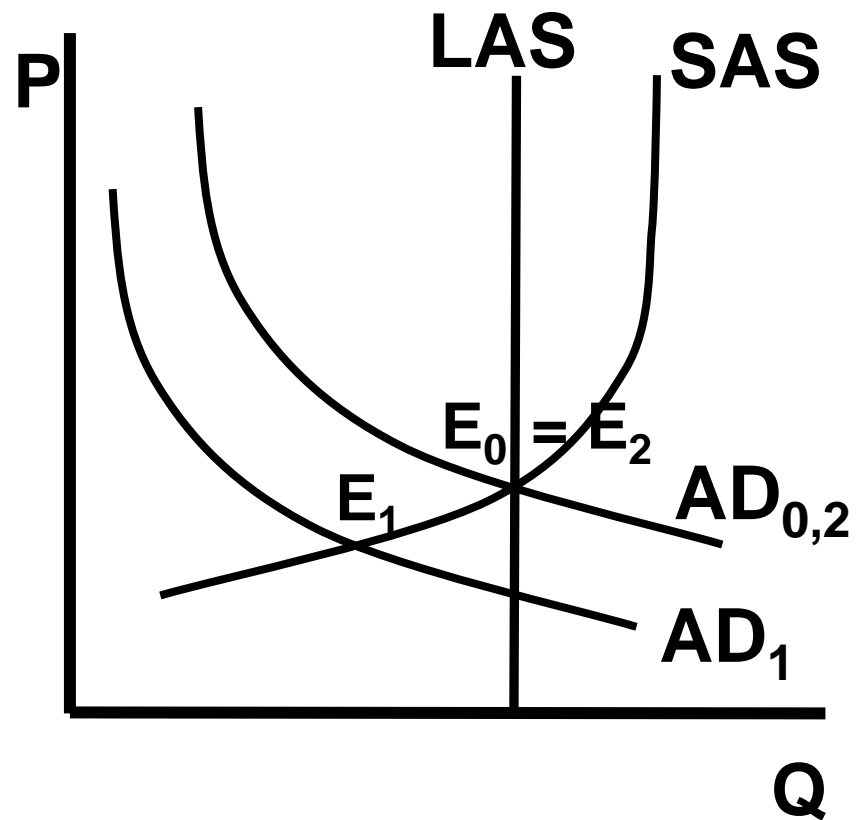
Pokud je spotřeba menší než důchod → tvorba úspor

Obnovení rovnováhy na Q^*

Klasický přístup



Keynesovský přístup



Závěry klasický přístup

- Ekonomie jako soustava vnitřně stabilní.
- AD má vliv na produkt v krátkém období, v období dlouhém ovlivňuje zejména P .
- V dlouhém období je produkt určen Q^* .
- Rovnováha se obnovuje na úrovni Q^* = zdroje jsou optimálně využívány.
- Zásahy státu (mířené na AD) jsou tudíž destabilizující.

Keynesovský přístup

- Mohou vzniknout podmínky, kdy AD bude nedostatečná (pokud $S > I$).
- AD potom představuje omezení a ekonomika zaostává za úrovní Q^* .
- Kapacity nejsou plně využívány – nezam.
- Závěry: ekonomika pracuje pod Q^* ,
stimulací AD lze výkon přiblížit Q^*
(vliv na P není tak velký)

Rozšíření keynesovského pojetí

- Z výše uvedeného plynou předpoklady keynesovských modelů.
- Rovnovážný produkt určují též podle tzv. keynesovského kříže (modelu agregátních výdajů)
- Významnou složkou zvyšující produkt (i z hlediska dlouhého období) jsou investice – investiční multiplikátor (SR), zvýšení množství kapitálu v ekonomice (LR).